

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту наказу, подані листом Державної екологічної інспекції України від 01.11.2020 № 9442/2.3/6-20.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом наказу пропонується затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України (далі – Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків).

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

I. На адресу Державної регуляторної служби України надійшов лист від Громадської спілки «Асоціація морських агентств України» від 17.11.2020 № 49/11 (копія листа додається), в якому надані зауваження та пропозиції до проекту наказу.

Відповідно до статті 9 Закону про регуляторну політику, усі зауваження та

РІШЕННЯ № 762 від 15.12.2020

Гладун Євгеній Євгенійович

пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження та пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Водночас, зазначаємо, що один із ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику – принцип прозорості та врахування громадської думки, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Таким чином, з метою дотримання зазначених вимог Закону про регуляторну політику, пропонуємо здійснити об'єктивний розгляд вищевказаного листа, та поінформувати суб'єкта господарювання, а також Державну регуляторну службу України, про його результати.

II. Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Так, проектом наказу пропонується затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, зокрема, пунктом 5 розділу «I. Загальні положення» визначаються результати якими встановлюються факти забруднення із суден внутрішніх морських вод та територіального моря.

За результатом аналізу правового поля у сфері охорони водних ресурсів було встановлено, що Порядок, який визначає механізм перевірки, взяття проб води та проведення їх аналізу з метою встановлення джерела забруднення внутрішніх морських вод та територіального моря, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 № 828 «Про затвердження Порядку перевірки, взяття проб води та проведення їх аналізу».

Однак, запровадження вказаних норм не є предметом регулювання Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, оскільки дане положення повинне встановлювати лише порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення і засмічення із суден, кораблів та інших плавучих засобів, які перебувають у внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні України та на континентальному шельфі.

Відтак, факти забруднення із суден внутрішніх морських вод та територіального моря поза межами акваторій морських портів повинні встановлюватись відповідно до законодавства, що регулює відносини у цій

сфері.

Таким чином, норми проекту наказу є такими, що значно поширюють сферу дії Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків і такими, що не повною мірою узгоджуються з діючими регуляторними актами вищої юридичної сили.

III. Відповідно до статті 1 Закону про регуляторну політику аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) – це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

В даному випадку, наданий розробником АРВ до проекту наказу містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (далі – Методика), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта»:

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів. Однак, в АРВ до проекту наказу розробник обмежився лише текстовим описом проблеми та не навів жодних даних у числовій формі (наведено лише кількість претензій та їх загальні суми за 2015-2019 роки), які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість. Крім того, в даному розділі АРВ зустрічаються ідентичні абзаци, що свідчить про його неналежне оформлення.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми. Проте, задекларовані розробником цілі державного регулювання є формальними, абстрактними та не вимірюваними. Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат населення, а під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

великого і середнього підприємництва згідно із додатком 2 до Методики розробником зазначено, що кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, становить 218 одиниць. При визначенні бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва відповідно до додатку 3 до Методики кількість суб'єктів господарювання розробником також вказано 218 одиниць. Натомість в таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання вказано, що загальна кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, становить 4784 (100 %).

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, зокрема:

доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення;

адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

прозорості та врахування громадської думки – відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та

юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Разом з тим проект наказу не узгоджується із вимогами статті 5 Закону про регуляторну політику в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, а також з вимогами статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

